

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE št. 40/20
Luxembourg, 2. april 2020

Sodba v združenih zadevah C-715/17, C-718/17 in C-719/17
Komisija/Poljska, Madžarska in Češka republika

Poljska, Madžarska in Češka republika s tem, da so zavrnilo, da bi se uskladile z začasnim mehanizmom za premestitev prosilcev za mednarodno zaščito, niso izpolnile svojih obveznosti, ki izhajajo iz prava Unije

Te države članice se ne morejo sklicevati niti na svoje obveznosti v zvezi z vzdrževanjem javnega reda in miru ter zagotavljanjem notranje varnosti niti na domnevno nedelovanje premestitvenega mehanizma, da bi se izognile izvajanju tega mehanizma

Sodišče je v sodbi Komisija/Poljska, Madžarska in Češka republika (Začasni mehanizem za premestitev prosilcev za mednarodno zaščito) (C-715/17, C-718/17 in C-719/17), razglašeni 2. aprila 2020, **ugodilo tožbam zaradi neizpolnitve obveznosti, ki jih je Komisija vložila proti tem trem državam članicam in s katerimi mu je predlagala, naj ugotovi, da te države članice s tem, da v rednih obdobjih, in sicer vsaj vsake tri mesece, niso navedle primerne števila prosilcev za mednarodno zaščito, ki se lahko hitro premestijo na njihovo ozemlje, in ker posledično niso izvajale svojih poznejših obveznosti v zvezi s premestitvijo, niso izpolnile svojih obveznosti na podlagi prava Unije.** Sodišče je na eni strani **za tri zadevne države članice ugotovilo obstoj neizpolnitev obveznosti iz sklepa, ki ga je Svet sprejel za obvezno premestitev 120.000 prosilcev za mednarodno zaščito iz Grčije in Italije v preostale države članice Unije**¹. Sodišče je na drugi strani ugotovilo, da **Poljska in Češka republika nista izpolnili niti svojih obveznosti na podlagi prejšnjega sklepa, ki ga je Svet sprejel za prostovoljno premestitev 40.000 prosilcev za mednarodno zaščito iz Grčije in Italije v preostale države članice Unije**². Madžarske ukrepi za premestitev iz zadnjenavedenega sklepa niso zavezovali.

Svet je septembra 2015 zaradi izrednih razmer zaradi prihoda državljanov tretjih držav v Grčijo in Italijo sprejel zgoraj navedena sklepa (v nadaljevanju: sklepa o premestitvi). Poljska je na podlagi teh sklepov³ decembra 2015 navedla, da je na njeno ozemlje mogoče hitro premestiti 100 oseb. Vendar teh premestitev ni izvedla in ni sprejela nobene poznejše zaveze o premestitvi. Madžarska pa ni nikoli navedla števila oseb, ki bi jih bilo mogoče na podlagi sklepa o premestitvi, ki jo je zavezoval, premestiti na njeno ozemlje, in ni izvedla nobene premestitve. Nazadnje, Češka republika je februarja in maja 2016 na podlagi sklepov o premestitvi⁴ navedla, da je mogoče na njeno ozemlje premestiti 50 oseb. Iz Grčije je bilo dejansko premeščenih dvanajst oseb, vendar Češka republika ni več sprejela nobene poznejše zaveze o premestitvi.

Sodišče je s to sodbo najprej **zavrnilo trditev treh zadevnih držav članic, da tožbe Komisije niso dopustne, ker po izteku obdobja uporabe sklepov o premestitvi 17. in 26. septembra 2017 zatrjevanih neizpolnitev obveznosti ne morejo več odpraviti.** V zvezi s tem je Sodišče opozorilo, da je tožba zaradi neizpolnitve obveznosti dopustna, če Komisija Sodišču predlaga le, naj ugotovi obstoj zatrjevane neizpolnitve obveznosti, zlasti v položaju, kot je v teh zadevah, v katerih je pravni akt Unije, katerega kršitev se zatrjuje, dokončno prenehal veljati po izteku roka, določenega v obrazloženem mnenju, to je 23. avgusta 2017. Poleg tega **je ugotovitev**

¹ Sklep Sveta (EU) 2015/1601 z dne 22. septembra 2015 o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije (UL 2015, L 248, str. 80). Veljavnost tega sklepa je bila predmet združenih zadev [C-643/15 in C-647/15](#), Slovaška in Madžarska/Svet; glej tudi sporočilo za javnost št. [91/17](#).

² Sklep Sveta (EU) 2015/1523 z dne 14. septembra 2015 o uvedbi začasnih ukrepov na področju mednarodne zaščite v korist Italije in Grčije (UL 2015, L 239, str. 146).

³ Člen 5(2) obeh sklepov.

⁴ Člen 5(2) obeh sklepov.

neizpolnitve obveznosti še vedno v materialnem interesu, zlasti zaradi določitve podlage za odgovornost, ki jo država članica lahko ima zaradi neizpolnitve obveznosti v razmerju do drugih držav članic, Unije ali posameznikov.

Glede vsebine sta Poljska in Madžarska zlasti trdili, da sklepov o premestitvi upravičeno ne uporabljata na podlagi člena 72 PDEU, v skladu s katerim določbe Pogodbe DEU v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice, s katerim je med drugim zajeta azilna politika, ne posegajo v izpolnjevanje obveznosti, ki jih imajo države članice glede vzdrževanja javnega reda in miru ter zagotavljanja notranje varnosti. V zvezi s tem je Sodišče štelo, da je treba člen 72 PDEU, ker je določba o odstopanju od splošnih pravil prava Unije, razlagati ozko. Zato **ta člen državam članicam ne daje pooblastila za odstopanje od določb prava Unije zgolj s sklicevanjem na interese vzdrževanja javnega reda in miru ter zagotavljanja notranje varnosti, ampak jim nalaga, da dokažejo, da je treba za izvajanje teh obveznosti uporabiti odstopanje, določeno v tem členu.**

V tem okviru je Sodišče poudarilo, da **je treba na podlagi sklepov o premestitvi nacionalno varnost in javni red upoštevati v celotnem postopku premestitve** do dejanske predaje prosilca za mednarodno zaščito. V zvezi s tem je Sodišče štelo, da je treba pristojnim organom držav članic premestitve priznati široko diskrecijsko pravico, kadar ti odločajo, ali državljan tretje države, ki ga je treba premestiti, pomeni grožnjo za nacionalno varnost ali za javni red na njihovem ozemlju. Sodišče je v zvezi s tem navedlo, da je treba pojem „grožnja za [...] nacionalno varnost ali za javni red“ v smislu sklepov o premestitvi⁵ razlagati tako, da zajema tako obstoječe kot morebitne grožnje za nacionalno varnost ali za javni red. Vendar je Sodišče pojasnilo, da **se morajo navedeni organi, da bi se lahko sklicevali na te razloge, po preučitvi vsakega primera posebej opirati na skladne, objektivne in natančne elemente, na podlagi katerih je podan sum, da zadevni prosilec pomeni tako dejansko ali potencialno grožnjo.** Zato je razsodilo, da mehanizem iz teh določb nasprotuje temu, da bi se država članica v okviru postopka premestitve brezpogojno sklicevala na člen 72 PDEU zgolj zaradi splošne prevencije in ne da bi vzpostavila neposredno povezavo s posamičnim primerom, da bi upravičila odlog ali celo prenehanje izvajanja svojih obveznosti na podlagi sklepov o premestitvi.

Sodišče se je nato izreklo o tožbenem razlogu Češke republike glede nedelovanja zadevnega premestitvenega mehanizma in razsodilo, da ni mogoče sprejeti – razen če bi se dovolilo ogrožanje cilja solidarnosti, ki je neločljivo povezan s sklepoma o premestitvi, in obvezne narave teh aktov – da bi se država članica lahko opirala na svojo enostransko presojo domnevne neučinkovitosti ali celo domnevnega nedelovanja premestitvenega mehanizma, uvedenega z navedenima aktoma, da bi se izognila kakršni koli obveznosti premestitve na podlagi teh aktov. Sodišče je nazadnje opozorilo, da sta bila sklepa o premestitvi – od sprejetja teh sklepov in med obdobjem njune uporabe – za Češko republiko zavezujoča, in navedlo, da je morala ta država članica izpolniti obveznosti premestitve, naložene s tema sklepoma, ne glede na to, ali je Helenski republiki in Italijanski republiki zagotovila druge vrste pomoči.

OBVESTILO: Tožbo zaradi neizpolnitve obveznosti lahko zoper državo članico, ki ni izpolnila obveznosti iz prava Unije, vloži Komisija ali druga država članica. Če Sodišče ugotovi, da obveznosti niso bile izpolnjene, mora ta država članica v kar najkrajšem času sprejeti ukrepe, potrebne za izvršitev sodbe.

Če Komisija meni, da država članica ni sprejela ukrepov, potrebnih za izvršitev sodbe, lahko vloži novo tožbo, s katero zahteva naložitev denarnih sankcij. Če pa Komisija ni bila obveščena o ukrepih za prenos direktive, lahko Sodišče na predlog Komisije sankcije naloži že v prvi sodbi.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

⁵ Člen 5(4) in (7) obeh sklepov.